Suuri valiokunta

Keskiviikko 9.5.2018 klo 13.00—13.47

Läsnä
puheenjohtaja Arto Satonen kok
2. varapuheenjohtaja Tytti Tuppurainen sd
jäsen Touko Aalto vihr
jäsen Olavi Ala-Nissilä kesk
jäsen Sirkka-Liisa Anttila kesk
jäsen Paavo Arhinmäki vas
jäsen Sari Essayah kd
jäsen Jukka Gustafsson sd
jäsen Pertti Hakanen kesk
jäsen Hanna Halmeenpää vihr
jäsen Timo Harakka sd
jäsen Kimmo Kivelä sin
jäsen Susanna Koski kok
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Jani Mäkelä ps
jäsen Sari Raassina kok
jäsen Mikko Savola kesk
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok
varajäsen Maarit Feldt-Ranta sd
varajäsen Pekka Haavisto vihr
varajäsen Anne Kalmari kesk
varajäsen Jukka Kopra kok
varajäsen Riitta Myller sd
varajäsen Arto Pirttilahti kesk
varajäsen Juha Rehula kesk
varajäsen Raija Vahasalo kok
varajäsen Ben Zyskowicz kok
Mats Löfström r

Sihteerit
valiokuntaneuvos Peter Saramo
valiokuntaneuvos Anna Sorto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 20 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi koskien digitaalista kiinteää toimipaikkaa

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 21/2018 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty valtiovarainvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten talousvaliokuntaan.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi koskien tiettyjen digitaalisten palvelujen verotusta ja komission tiedonannosta digitaalisen talouden verotuksesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 22/2018 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty valtiovarainvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (menettelyasetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 34/2016 vp
U-jatkokirjelmä UJ 6/2018 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 9/2018 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 35/2016 vp

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 9/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

Puheenvuoron käyttivät ed. Arhinmäki, Halmeenpää ja Tuppurainen.

Ed. Arhinmäki esitti ed. Halmeenpään kannattamana, että suuri valiokunta hyväksyisi seuraavanlaisen eduskunnan kannan: ”Suuri valiokunta katsoo, että neuvotteluissa on edistettävä seuraavia tavoitteita:

Jäsenmaiden turvapaikkajärjestelmiä ja kansainvälisen suojelun tasoa jäsenmaissa on yhtenäistettävä. Harmonisointi ei saa tarkoittaa alimman yhteisen nimittäjän hakemista, jossa turvapaikanhakijoiden oikeuksia rajoitetaan niin paljon kuin mahdollista, vaan uudistuksessa on pyrittävä takaamaan turvapaikkamenettelyn ja suojelun korkea taso unionissa.

Asetusehdotus tähtää turvapaikkahakemusten käsittelyn tehostamiseen nopeutetun käsittelyn ja hakemuksen tutkimatta jättämisen käytön lisäämisellä esimerkiksi silloin, kun hakija tulee turvallisesta alkuperämaasta, turvallisesta turvapaikkamaasta tai turvallisesta kolmannesta maasta, kun hakemus katsotaan ilmeisen perusteettomaksi tai hakijan tehdessä uusintahakemuksen ilman olennaisia uusia perusteita. Tehostamispyrkimysten rinnalla on

kiinnitettävä erityistä huomiota hakijan oikeusturvaan, menettelyn laatuun ja yksilölliseen arviointiin. Kansainvälinen suojelu perustuu yksilöä uhkaavaan vainoon tai muihin ihmisoikeusloukkauksiin, ei maan yleiseen turvallisuustilanteeseen. Jokaisen hakijan tilanne on arvioitava yksilöllisesti. Tehostamispyrkimykset eivät saa vaarantaa hakemusten yksilöllistä tutkintaa tai aiheuttaa riskiä palautuksista vainon tai ihmisoikeusloukkausten vaaraan. Turvallisten maiden listauksiin on lähtökohtaisesti suhtauduttava kriittisesti. Myös uusintahakemukset ansaitsevat lähtökohtaisesti yksilöllisen tutkinnan.

Turvapaikanhakijan oman vastuun korostaminen hakemuksen perustelemisessa ei saa vaikuttaa viranomaisen velvollisuuteen selvittää ja arvioida hakemuksen kannalta olennaiset seikat. Muun muassa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen mukaan arvioitaessa hakijan kertomuksen tai todistusaineiston uskottavuutta, turvapaikanhakijoille tulee epävarmoissa tilanteissa antaa heidän erityisestä tilanteesta johtuen suojaa ns. benefit of a doubt -periaatteen mukaisesti.

Suomessa vuonna 2016 tehdyt turvapaikanhakijoiden oikeusavun leikkaukset ovat vaarantaneet turvapaikanhakijoiden oikeusturvaa. Oikeusavun kiristysten vaikutuksista turvapaikanhakijoiden oikeusturvaan onkin käynnistetty oikeusministerin aloitteesta selvitys. Turvapaikanhakijoilla tulisi olla mahdollisuus oikeusapuun ja avustajan käyttöön läpi turvapaikkaprosessin, jo puhutteluvaiheessa.”

Ehdotus hylättiin äänin14-7 (-tyhjiä).

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 34/2018 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

6. Valtioneuvoston selvitys: Euroopan komission ehdotukset talous- ja rahaliiton kehittämiseksi

Valtioneuvoston E-selvitys E 115/2017 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 7/2018 vp
Valiokunnan lausunto TrVL 5/2018 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 13/2018 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 4/2018 vp

Valtiovarainvaliokunnan lausunto VaVL 4/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Todettiin, että työjaostossa käyty keskustelu on valmistelun pohjana.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi jäsenvaltioiden finanssipolitiikan vastuullisuutta ja julkisen talouden keskipitkän aikavälin linjausta vahvistavista säännöksistä

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 4/2018 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 8/2018 vp
Valiokunnan lausunto TrVL 6/2018 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 13/2018 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 2/2018 vp

Valtiovarainvaliokunnan lausunto VaVL 2/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Todettiin, että työjaostossa käyty keskustelu on valmistelun pohjana.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi (Euroopan valuuttarahaston perustaminen)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 5/2018 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 9/2018 vp
Valiokunnan lausunto TrVL 7/2018 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 12/2018 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 3/2018 vp

Valtiovarainvaliokunnan lausunto VaVL 3/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Todettiin, että työjaostossa käyty keskustelu on valmistelun pohjana.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi terveysteknologian arvioinnista ja direktiivin 2011/24/EU muuttamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 14/2018 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 17/2018 vp

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 17/2018 vp on saapunut valiokuntaan.

10. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 952/2013 muuttamisesta muita kuin unionin tullikoodeksissa säädettyjä sähköisiä tietojenkäsittelymenetelmiä koskevan siirtymäkauden pidentämiseksi

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 18/2018 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi valtiovarainvaliokunnan kannanoton: Asia ei kuulu valtiovarainvaliokunnan toimialaan, minkä vuoksi valiokunta ei ota kirjelmään kantaa.

Valiokunta päätti pyytää hallintovaliokunnan lausunnon.

11. Valtioneuvoston selvitys: Komission esitys makrotaloudellisen lisärahoitusavun myöntämisestä Ukrainalle

Valtioneuvoston E-selvitys E 22/2018 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi valtiovarainvaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Valiokunta päätti lähettää erikoisvaliokunnan kannanoton tiedoksi valtioneuvostolle.

12. Valtioneuvoston selvitys: Erasmus+ -ohjelman väliarviointi

Valtioneuvoston E-selvitys E 14/2018 vp

Merkittiin saapuneeksi sivistysvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä. E 14/2018 vp

13. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto: Kohti yhteistä eurooppalaista dataaluetta

Valtioneuvoston E-selvitys E 27/2018 vp

Merkittiin saapuneeksi liikenne- ja viestintävaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

14. Valtioneuvoston selvitys: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta annetun asetuksen (EY) N:o 810/2009 (viisumisäännöstö) muuttamisesta (COM(2018) 252 final)

Valtioneuvoston E-selvitys E 28/2018 vp (A 14)
Liiteasiakirja Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta annetun asetuksen (EY) N:o 810/2009 (viisumisäännöstö) muuttamisesta (COM (2018) 252 final) perusmuistio

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti pyytää hallintovaliokunnan lausunnon.

15. Valtioneuvoston selvitys: E-kirje eduskunnalle komission tiedonannosta sekä ehdotuksista vuosia 2021-2027 koskevaksi Euroopan unionin monivuotiseksi rahoituskehykseksi

Valtioneuvoston E-selvitys E 29/2018 vp (A 15)
Liiteasiakirja Komission tiedonanto sekä ehdotukset vuosia 2021-2027 koskevaksi Euroopan unionin monivuotiseksi rahoituskehykseksi perusmuistio

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten perustuslakivaliokuntaan, ulkoasiainvaliokuntaan, valtiovarainvaliokuntaan, tarkastusvaliokuntaan, hallintovaliokuntaan, lakivaliokuntaan, liikenne- ja viestintävaliokuntaan, maa- ja metsätalousvaliokuntaan, puolustusvaliokuntaan, sivistysvaliokuntaan, sosiaali- ja terveysvaliokuntaan, talousvaliokuntaan, tulevaisuusvaliokuntaan, työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan.

Valiokunnassa oli kuultavana:
- talouspoliittinen neuvonantaja Ismo Grönroos-Saikkala, Euroopan komission Suomen-edustusto

Puheenvuoron käyttivät ed. Arhinmäki ja Essayah. Asiantuntija vastasi puheenvuoroihin.

16. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (Euroopan tason poliittiset puolueet ja säätiöt)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 60/2017 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 58/2017 vp

Valiokuntaan on saapunut EU-asian raukeamisilmoitus. Todettiin, että asian käsittely valiokunnassa on rauennut.

17. Euroopan unionin neuvoston kokous 12.4.2018 (Yleisten asioiden neuvosto, koheesioasiat)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 23/2018 vp
EUN-raportti Yleisten asioiden neuvosto, koheesioasiat 12.4.2018 Valtioneuvoston kanslian raportti 16.4.2018 (A 17)

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Sampo Terho

avustajinaan:
yksikön päällikkö Satu Keskinen
lainsäädäntöneuvos Johannes Leppo
valtioneuvoston kanslia

Merkittiin raportti saapuneeksi

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

18. Euroopan unionin neuvoston kokous 17.4.2018 (Yleisten asioiden neuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 26/2018 vp
EUN-raportti Yleisten asioiden neuvosto 17.4.2018 Valtioneuvoston kanslian raportti 19.4.2018 (A 18)

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Sampo Terho

avustajinaan:
yksikön päällikkö Satu Keskinen
lainsäädäntöneuvos Johannes Leppo
valtioneuvoston kanslia

Raportointi valmis.

Merkittiin raportti saapuneeksi

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

19. Euroopan unionin neuvoston kokous 14.5.2018 (Yleisten asioiden neuvosto ml. art. 50)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 32/2018 vp Valtioneuvoston kanslian muistio 7.5.2018 (A 19)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Sampo Terho

avustajinaan:
yksikön päällikkö Satu Keskinen
lainsäädäntöneuvos Johannes Leppo
valtioneuvoston kanslia

Ministeri Terho esitteli kokouksen asiat. Seuraavista asialistan kohdista käytiin keskustelua.

- Vuoden 2020 jälkeinen monivuotinen rahoituskehys (E 29/2018 vp)

Puheenvuoron käyttivät puheenjohtaja Satonen sekä ed. Tuppurainen, Ala-Nissilä, Arhinmäki ja Wallinheimo. Ministeri Terho ja yksikön päällikkö Keskinen vastasivat puheenvuoroihin.

- Oikeusvaltioperiaate Puolassa / SEU 7 artiklan 1 kohdan mukainen perusteltu ehdotus (E 7/2018 vp)

- Neuvottelut Yhdistyneen kuningaskunnan toimitettua SEU 50 artiklan mukaisen ilmoituksen (E 125/2016 vp)

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

20. Toissijaisuusasioiden lista

Esityslistan liite Toissijaisuusasioiden_lista_2018_09052018.pdf (liite A 20)

Valiokunta merkitsi toissijaisuusasioiden listan saapuneeksi.

21. Muut asiat

Työjaoston kokous ke 16.5. klo 12.30-13.00, SuV:n kh

Suurlähettiläiden kuulemiset:

pe 18.5.2018 klo 11 – 12, SuV:n kh (ei SuV:n kokous)

-suurlähettiläs Hannu Kyröläinen (Wien)

pe 18.5.2018 klo 13.30 SuV:n kokous (n. klo 15)

-Suomen pysyvä edustaja Euroopan unionissa, suurlähettiläs Marja Rislakki

ke 30.5.2018 klo 13.00 SuV:n kokous

-Suurlähettiläs Jaana Teckenberg (Dublin)

Matkat:

-Pariisi-Haag su 27.5. - ti 29.5. (pj. Satonen, ed. Essayah, Raassina, Louhelainen, Mäkelä, Ala-Nissilä ja Kauma)

-Bryssel ma 28.5. Hearing to assist the Task Force on Subsidiarity, Proportionality and "Doing Less More Efficiently

-COSAC -kokous Sofia su 17.6. - ti 19.6. (pj. Satonen /kok ?, ed. Louhelainen /sin, ed. Kauma /kok, ed. Kivelä /sin

ed. Savola /kesk

-COSAC -pj-kokous Wien su 8.- ma 9.7. (pj + virkamies)

-Art. 13 -konferenssi Wien ma 17.- ti 18.9. (2 ed. SuV:sta, 2 TaV:sta ja 2 VaV:sta)

22. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 16.5.2018 klo 13.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Anna Sorto